

№ 11

Utgiven av Svenska Folkförbundet.
 Redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Reval.
 UTKOMMER ALLA ONSDAGAR

21 mars

De förestående riksdagsvalen. Genmäle.

I den estniska tidningen „Waba Maa“ av den 14 dennes Nr. 62 skriver märket „A. O.“ angående svenskarnas anslutning till det tysk-svenska blocket bl. a.: „Att de svenska politiska ledarna funnit för gott att bilda valblock med tyskarna, synes icke alls överensstämma med den allmänna meningen bland svenska väljare.“ Waba Maa grundar detta sitt påstående på Kustbons olika uttalanden i valfrågan, och lär det ur det svenska organet ha framgått, att största delen av insändarna enhälligt framhållit, att endast centerpartien, nämligen arbetspartiet (tööerakond) och kolonisterna (asunikud) kunna uppträda som svenskarnas naturliga försvarare. Märk väl, vart Waba Maa, som är arbetspartiets organ, vill. — Vi förbigå här, vad Waba Maa skriver om de andra partierna: kristliga partiet, de tyska baronerna, jordbrukarna, som endast lära försvara stor-jordbruk m. m. Vi kunna även lugnt hoppa över det, som tidigare stått i Kustbon. Vi veta alla mycket väl, att endast tre eller fyra insändare ha uttalat sina meningar om olika möjligheter för svenskarna att få ett mandat, och det kan ju aldrig betraktas som hela folkets röst och sinnesstämming. Dessutom har ju Kustbon vid olika tillfällen kategoriskt framhållit blockeringen med andra minoriteter såsom det naturligaste i vår nationella kamp. Hur har då Waba Maa kunnat komma till en sådan slutsats, att svenskarna enhälligt önska t. ex. arbetspartiet till sin beskyddare? Sådant har nog aldrig stått i

Kustbon, som uppgavs som källa. Waba Maa svarar själv på frågan: „Våra framstegskretsar (dit naturligtvis också Waba Maa och arbetspartiet med sina meningsfränder kolonisterna (asunikud) höra) göra nog kloklast i att träda i närmare kontakt med de svenska väljarna.“ Så där låter det. Man vill komma åt svenska röster. Tidningen visar den största sympati för de stackars svenskarna, som skola vara mycket missbelätna med Viks kretsstyrelse, som utnämner endast estnisktalande lärare för skolor med både estnisk och svenskt undervisningspråk (på Nuckö) m. m. Att man skall ha panna att så förvränga saker och ting. T. o. m. socialisttidningen „Rahwa Söna“ gäckas med Waba Maa och säger, att tidningen gör sig till för svenskarna, och framhåller naturligtvis att socialisterna äro svenskarnas rätta försvarare. Tänk så många förespråkare vi ha under valtider! Man vill väl aldrig påstå, att det är en fara för svenskarna att få in en man i riksdagen. Waba Maa vet ju, att svenskarna uppställt egna listor och bildat valblock med tyskarna, och det är ju då naturligt, att svenskarna skola ge sina röster åt de egna männen och icke åt arbetspartiet eller kolonisterna. Genom att med fagra ord narra röster av svenskarna splittrar man ju den svenska fronten och minskar deras utsikter att få in sin man i riksdagen, och svenskarna känna naturligtvis själva bättre sina behov än främmande partimän, som endast ha sina partiintressen. Den hjälp Waba Maa vill ge svenskarna genom att locka bort svenska röster för sitt parti är

ingen hjälp utan endast splittring och vi få betacka oss. Det kallas på svenska björntjänst.

Kustbo.

„Syndabocken.“

Rälsskandalen slår sina svallvågor. Staten inköpte 1925/26 ett större parti järnvägsräls av vilka 4000 st. använts för vägsträckan Tallinn-Pärnau. Efter två år har det nu redan visat sig att minst 1000 st räls äro utnötta och skola förnyas. (Tågen passera c-a 3 gånger i dygnet) Resten av inköpt räls för ett värde av c-a 1.000.000: kr. har lagrats i närheten av Reval, och då rälsen är köpt på kredit, betalar staten c-a 50.000 kr. i årlig ränta. Tänk om det nu under tiden blivit storstrejk i alla världens rälsfabriker, hade ju staten kunnat förtjäna en god slant. — Nu sent omsider har ett ljus uppgått. Ja, rälsen äro mindervärdiga — var är syndabocken? Saken debatteras i riksdagen, tidningarna slå alarm och för att utreda saken, tillsätts särskilda kommissioner, som åter erhålla betalt av staten. Man vet att dåvarande kommunikationsministerns biträde en längre tid vistades i London för att uppgöra ifrågavarande affär, man vet också att minister Wirma själv (socialdemokrat) var ditrest för att avsluta köpekontraktet. Men vad man icke känner, det är „syndabocken“ och vem som mottagit varorna här i Reval, för sådana akter förefinnas ej. Undrar om de överhuvudtaget äro mottagna och undrar, hur man vet att dessa ännu finnas i lager. Nå ja, det är väl den stora vikten som

gör det. — Man kör på dålig räls och staten betalar.

„Pävaleht“.

Ett värdigt motstycke till det ovanstående står i samma tidning, som i hela tre spalter utgjuter sig över räls-skandalen, under rubriken „Folkbanken och fiskarna inför domstol“. Sistnämnda artikel var nog icke tryckt med lika fet stil som räls-skandalen, men tydligt nog för att kunna läsas, hur två fiskare vilka genom Folkbanken erhållit statslån, en 480 kr. den andra 500 kr. och vid utsatt termin icke kunnat återbetala skulden dömdes att släppa till både hus och hem för att staten skall återfå sitt, samt därtill 6 0/0 i årlig ränta, från förfallodagen räknat plus 1 0/0. Heter det icke: „sila mygg och svälja kameler“? Beror det kanske på att våra socialdemokrater som låtsas sig ineha monopol för fiskarnas och fattigas understöd för tillfället äro så upptagna med att skaffa sig „proselyter“ för kommande riksdagsvalen, eller äro dessa räkna för att på något sätt vara inblandade i den ovan nämnda räls-skandalen och med anledning därav blunda med ena ögat.

Valman.

Till Birkasvännerna!

Måndagen den 25 mars samlas Birkasvännerna till vinter-ting! Birkasvännerna representera en stor del av den Estlandssvenska ungdomen och utgöra i viss mening våra förposter i kampen för den kulturella odlingen och sociala utvecklingen.

Med glädje och stolthet se vi äldre på dessa våra representanter, som haft lyckan att vistas på Birkas och få del av den undervisning, som är så behövlig för alla våra unga män och kvinnor.

För oss äldre, som minnas, med vilken svårighet, uppoffring och möda det lyckades att skapa denna vår ungdomshärd Birkas, kännes det dubbelvärt kärt, att se de unga skolorna, fulla av livskraft och mod, samlas kring bildningens fana, beredda och utrustade till gemensamt arbete i den kulturella och nationella odlingen, och i de praktiska värv,

som föra vårt folk mot en tryggare och ljusare framtid.

Lycka till goda och nyttiga beslut!

H. P.

Dödens skördar.

Nyligen drabbades Åboakademi av en oerhörd förlust, i det att dess rektor prof. Severin Johansson avgick med döden. Denna händelse innebär ett hårt slag för akademien direkt och indirekt för hela Svensk-Finland.

Liemannen nöjde sig denna gång icke blott med maken utan fordrade också makan med. Professorskan Toini Johansson dog en dag tidigare, vilket naturligtvis i hög grad påskyndade prof. Johanssons bortgång.

Prof. Johansson var en av de stora andar, som ha en viss förmåga att skåda in i tiden och som ställa sin verksamhet på lång sikt. Han var en av de starka gestalter, som visa vägen, när de svagare vackla och stå villrådiga inför uppgifternas mångfald. Prof. Johansson var just den man svenskarna i Finland behövde, när de stodo i begrepp att i ett självständigt land återupprätta. Åbo svenska akademi, han var kanske den på vilkens skuldror det mesta av det verkställande och organisationsarbetet vilade. Han trodde på planens utförbarhet, insåg storheten i den och arbetade i enlighet därmed.

Professor Johansson var icke blott högskolans organisator och Rector Magnificus utan han var också en vetenskapsman av icke så vanliga mått. Redan som ung väckte han år 1905 utomordentlig uppmärksamhet med en matematisk avhandling och som vetenskapsman har han icke blott hedrat svenskarna i sitt eget land utan även andra svenskar och därför äro vi skyldiga att ge det erkännande, som honom tillkommer Mätte svenska mödrar ännu amma många sådana söner!

Frid äver de hänsövel
A. S—l.

Ur den Estniska pressen.

Att svenskarna ingått valblock med tyskarna har i de tänkande och måttgivande parlamentariska kretsarna hälsats med välvilja och förståelse. Men så finnes också sådana, som gå blott i partiets

ärenden, och ej bry sig om rätt och orätt, ty huvudsaken är egna partiintressen. Av denna anledning har nu också en insändare i tidningen „Vaba Maa“ funnit nödvändigt att klandra vårt beslut, som var en nödvändig utväg, och skulle helst sett att vi blivit hängande i någon svans utan mandat. Tidningen uppmanar arbetspartiet och nybyggarna att agitera bland svenskarna för att locka dem, d. v. s. splittra deras front.

Socialisttidningen „Rahva Sõna“, är icke nöjd därmed att „Vaba Maa“ kastar ögat på svenskarna, utan säger, att deras parti är det rätta som borde samla de svenska väljarne. Så lyder det nu. Svenskfolket ser och vet huru ulvarna nalkas i fårakläder. Om nu nämnda partier hava djärvhet och mod att bakifrån vilja tränga sig in i de svenska leden, så vittnar det blott om findeskap mot oss svenskar, avsedd att söndra och förstöra vårt samhälle, i syfte att deras parti må få några röster mera.

Med anledning därav att general Laidoner drager sig tillbaka från det politiska livet, hava tidningarna fått anledning att väcka olika frågor och tala om behovet av förändring av grundlagen m. m. . Tidningen „Vaba Maa“ tror sig veta att Laidoner blivit oenig med sina partifränder, agrarerna, som mera se på sina egna intressen än på rikets bästa. Tidningen påpekar att regeringens svaghet icke är att söka i grundlagen, utan i partierna som blott tänka på egna fördelar och glömma allt annat. Sådana partier äro enligt V. Maa nybyggarna, agrarerna och socialisterna.

Tidningen „Postimees“ som refererar „Vaba Maa“ tillägger, att arbetspartiet hör till densamma kategori, ty just detta parti tänker blott i första hand på egna intressen, eller huru skall man kalla det, frågar tidningen, när man giver ämbetsmännen stora löften, lockar lärarne med olika karameller, som dock ej fås, samt lägger nu även nät för att fånga fiskarebefolkningen. Tidningen tillägger: „Och om Laidoner i en intervju talar om att partierna försöka på omvägar, skapa kombinationer, som fördunklar riksintressen, så måste man i första hand här förstå arbetsparti-

et, ty vem är halare och slugare än detta parti, när det gäller egna fördelar.“

Socialisttidningen „Rahva Sõna“ som polemiserar med arbetspartiet angående debatterna i riksdagen, om riksäldsten och Beckerska fabriken, betygar att arbetspartiet, lidit ett grundligt nederlag och får nu intaga en „pryg-lad hunds ställning“.

Så tala och skriva partierna, som f. n. draga regeringsbördorna gemensamt, och borde vara vänner.

Att partierna göra allt för att upphöja sig själva och förgöra andra, är en sorglig sanning, som ej kan förtigas, och som försvårar och hindrar allt gott arbete för landets bästa.

„Grälsjuka“.

I „Kustbon“ № 9 läser man „Genmäle till Öbo“ och undrar, på hurudant sätt stackars „Öbo“ gjort sig skyldig till så bitter kritik!

„Kustbon“ № 8 visar emellertid oss snart fram till orsakerna. Dessa torde otvivelaktigt finnas i uttalanden om riksdagsmannarvode och väljarnas krav på sin representant i riksdagen.

För en väljare synas dessa yttranden vara helt naturliga: otänkbart vore att hava en representant som inte skulle åtaga sig skyldigheter genemot sina väljare. Likaså vore det inte för mycket begärt, om väljarna önskade få veta den blivande representantens åsikter i en och annan fråga utom den nationella.

Dessa förut omtalade yttranden i Öbo's skrivelse, som inte äro riktade emot någon personligen, utan tala om en riksdagsman i allmänhet, synas emellertid träffa „Landsbo“ på hans ömtaligaste ställe. Männe „Landsbo“ tänker bliva riksdagsman och därför redan på förhand strider för sina rättigheter till arvode och handlingsfrihet inför sina väljare? I motsatt fall skulle man inte haft anledning att känna sig vara föremål för gräl i Öbo's skrivelse. Ja, man t. o. m. undrar, om inte „Öbo“ slungar läckerheter mitt i ansiktet på en annan, som kanhända skulle passat för en själv.

En väljare finner i „Öbo's“ „Vilken? (bundsförvant)“ Kustbon № 8 ett vanligt, sympatiskt, fast lite svärlöst yttrande i val-

frågan, men ingalunda gräl, som „Landsbo“ påstår det vara.

Har man en gång goda förutsättningar att sätta sig in i politiken, så torde det även vara lätt att „förutsätta“, hur enighet och samarbete bland Aibosvenskarna kunde stärkas. — En broderlig hand räcker till „Landsbo“ och „Öbo“ av *Bybo.*

Vi anse, att denna fråga, som föröfrigt icke angår estlandssvenskarna och deras förhållanden härmed vara uttömd. *Red.*

Ett steg framåt.

För några dagar sedan har kommunalstämman beslutat uppföra ett nytt skolhus på Rågö. Befolkningen på S. Rågö har länge önskat sig ett eget skolhus, ty att överföra barnen till Lilla Rågö, där skolan funnits, har under vissa tider, isynnerhet under hösten och våren, varit mycket besvärligt. Nu har tanken mognat till verklighet och vi få på det varmaste lyckönska Rågö med anledning av detta duktiga företag.

Genom frivilliga bidrag hava böderna själva insamlat en rätt så anseelig summa, samt lovat göra en stor del av byggnadsarbetet gratis. Våra präktiga och trogna Rågövenskar förtjäna ärligt vår sympati och kunde med rätta göra anspråk på det understöd som de möjligen komma att behöva för skolans inredning och underhåll.

Stockholms bröllopgåva till norska kronprinsparet.

Stockholm, 17 mars, (F.N.B.) Vid mottagningen hos hertigparet av Västergötland på söndagen överlämnades av komitérade Stockholms bröllopgåva. Vasadiademmet jämte de i praktband bundna namnlistora till prinsessan Märtha. Vid överlämnandet höll insamlingskommitténs ordförande överståthållare Elmqvist ett tal, i vilket han gav uttryck åt givarnas välönskningar.

Trotsky vill helst slå sig ned i Preussen.

Berlin, 17 mars. (F.N.B.) Från Konstantinopel telegraferas, att Trotsky på lördagen erhållit telegrafiskt meddelande om preussiska inrikesministerns mening

beträffande Trotskis inresetillstånd till Tyskland. Trotsky har förklarat, att han icke önskar resa till andra tyska delstater, utan vill slå sig ned i Preussen. Trotsky förklarar sig vidare villig att fullständigt rätta sig efter samtliga av preussiska inrikesministeriet uppställda villkor för hans vistelse i Tyskland.

Röda armén och flottan mot Stalin.

Till Stockholms-Tidningen meddelas från Moskva:

Både röda armén och röda flottan ha resolut ställt sig på Stalins motståndares sida. Sovjets militära tidningar meddela med fasa, att matrosen Melnikov på torpedbåten Volodarski med hjälp av andra matroser lyckats organisera en omfattande grupp av Stalinmotståndare som t. o. m. haft ett eget tryckeri.

I flygblad, som gruppen spritt, heter det: „Endast tokar kunna framhärda i uppfattningen om kulakernas (de rika böndernas) skadliga roll på landsbygden. Faktum är att kulakerna försvunnit med tsarväldet. Det finns endast välbärgade bönder och dessa måste uppmuntras av matrosar. I sovjetunionens kommande krig mot imperialisterna blir det dessa välbärgade bönder, som skola förse armén med bröd, kött och andra förnödenheter.“

FISKARE!

ANVÄNDER NI I EDRA MOTOR-BÅTAR INHEMSKT MOTORBRÄNSLE!

Om ej, så försök vår

TRAKTORBENSIN

(för petroleummotorer)

DÄRIGENOM SPÄRRAR NI PENGAR.

ty den är billig, kraftigare och mera ekonomisk än petroleum

Estländska Oljeskifferkonsortiet
(Svensk Konsetion)

Tönismägi I. TALLINN Telefon 16

Använd alltid det allra bästa!

Begagna därför endast

Patent „STAR“ tygfärger

i paket, med vilka ni själv lekande lätt, billigare och bättre kunna färga än hos färgaren.

Redan i flera år använda alla husmödrar i Estland endast „Star“ tygfärger.

Rikt urval av 56 olika färger. Även i 1/2 kg. förpackning. Finnas i handeln överallt.

En gros försäljare:

Eesti Värvivabrik „Star“ Reval. Långgatan 36.

SHELL

BENSIN OCH SMÖRJOLJOR

använder varje ekonomisk motorman
SVENSK-ENGELSKA MINERALOLJE A.-B

SVEABLÄNDNING

främsta plasten. Partiförsäljare:
ENGWALL HELLBERG Aktiebolag, Gefle.

STORA HOTELLET, Linköping.

Innehavare: Fru JENNY KLINGBOM.

Post-telegram- & telefonadress: Stora Hotellet, Linköping Intern. hotellcode. 38 rum med 50 bäddar. PRISER: Enkelrum från 5.— kr. Dubbelrum fr. 10.— kr. Lunch fr. 2:50 kr., Middag fr. 3.— kr. Supé fr. 3.— kr. Sprit — Vin — Öl.

Aktiebolaget

GESTRIKLANDS YLLEFABRIK JÄRBO

Sporttyger, melerade Filtar,
Vadmal och Korderoj.

Goda kvalitéter och billiga priser.

Jönköpings stads och läns sparbank.

Stiftad 1831.

Huvuakontor i JÖNKÖPING. Avdelningskontor i Jönköping, Huskvrana, Norrahammar, Smålands Taberg.

Den Gyllene Freden

Vid Järntorget, Stockholm
Riks 80 29.

NORRKÖPINGS APOTEKARES MINERALVATTEN-AKTIEBOLAG

Grundat 1874

Sveriges äldsta Mineralvattenfabrik
Kontor o. Fabrik: Repslagareg. 31,
NORRKÖPING

UPSALA-EKEBY AKTIEBOLAG

Telegramadress. Postadress. Telef. UPSALA
EKEBY UPSALA EKEBYBRUK Riks 90 Allm. 92
Kakelugnar, öppna spislar Väggbeklädnadsplattor Keramik, Mur- & Taktegel Glasera, Fasadtiegel Dräneringsrör.

SVEDALA

Tegelmaskiner,
Grävmaskiner,
Stenkrossar,
Väggbyggnadsmaskiner,
Betonblandare,
Torvmaskiner,
Bränslekrossar för torv, koks och kol,
Pulveriseringsmaskiner,
Vindsiktar,
Torktrumlor,
Brikettpressar,
Transportapparater,
Rullager, Rallvagnshjul,
Skottkärrehjul,
Kokillgods,
Stålgjutgods.

Aktiebolaget
Abjörn Anderson

Post- & Telegrafadr. Rikstelefon:
SVEDALA, GJUTERJET, 52, 76, 203, 4, 608 183.

REPRESENTANT CARL JÖNSSON

Postkast 38 REVAL Telef. 1536

HANSA

STOCKHOLM

Eget kapital

Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRING

Avdelningskontor i Reval:

S. Karja tån. 15.

Betal annonsplats

De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningskola

Tel. 771-08 Grevturegatan 13
(Hörn-butiken) NORR 19203

Specialaffär för Spetsar och Broderier. — Rikt urval av Vadstenaspetsar. Motiv och Krugar. Beställningar å linneutstyrlar. Order till landsorten expedieras omgående.

BILJETTER med tåg och båtar i hela världen
SOVPLÅTSBILJETTER
Hjälp och råd vid PASSVISERINGAR RESGODS-
FÖRSÄKRINGAR MYNTVÄXLING

A.-B. Nordisk Resebureau

Göteborg — Stockholm — Malmö

A.-B. BJÖRKLUNDS

Nejlkeodlingar i Hammar, KRISTIANSTAD
Landets största specialodling i sitt slag:

NEJLIKOR

alla variationer erhållas hos varje blomsterhandlare i riket

MILITÄR EKIPERINGS A.-B. (MEA)

Hamngatan 3A

STOCKHOLM

Norrmalmsgorg

Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
Uniforms- och Sportartiklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

Första inhemska Försäkrings-Aktiebolaget

EESTI LLOID

Reval, Långgatan (Pikk)11. Tel. 6-24 & 17-03

LIVFÖRSÄKRING

BRANDFÖRSÄKRING

TRANSPORTFÖRSÄKRING

OLYCKSFALLFÖRSÄKRING

De av bolaget hittills utbetalade skadesummorna belöpa sig till över

över hundra millioner cent.

Ett bevis på till vilken oskattbar nytta försäkring är, därför

Försäkra Edert liv och Eder egendom medan tid är!